



INSPEKSJONSRAPPORT

OSLO LUFTHAVN AS
Edvard Munchs veg
2061 Gardermoen

Oslo, 20.08.2013

Deres ref.:
Grethe Østby Stave

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/775
Saksbehandler:
Bent Bolstad

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Oslo Lufthavn AS, Gardermoen

Kontrollnummer: 2013.021.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Grethe Østby Stave

Fra Miljødirektoratet:
Bent Bolstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Oslo Lufthavn den 3. juli 2013. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet gav 1 avvik og ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens internkontroll i forhold til ytre miljø har enkelte mangler

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oslo Lufthavn AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 15. oktober 2013 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20.08.2013	Bent Bolstad		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Akershus ved miljøvernavdelingen
- Nannestad kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: OSLO LUFTHAVN AS	
Organisasjonsnr.: 973848186	Eies av: 965368248
Bransjenr. (NACE-kode): 52.230 - Andre tjenester tilknyttet lufttransport	

Kontrollert enhet

Navn: Oslo Lufthavn - flyplassaktivitet/brannøving/energianlegg	Anleggsnr.: 0238.0001.01
Kommune: Nannestad	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Flyplasser	Risikoklasse: 1
Tillatelse gitt: 15. oktober 2001	Sist endret: 4. juli 2012

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Inspeksjonstema

- miljørisikovurdering
- utslippskontroll og overvåking i forhold til grunnvann og vassdrag
- vedlikehold av utslippsrelatert utstyr

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble påpekt under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Oslo Lufthavn AS plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Oslo Lufthavn innen 15. oktober 2013 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avviket er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Bent Bolstad.

4. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). Oslo Lufthavn er i tillatelsen plassert i risikoklasse 1. Dette betyr at dere skal betale kr. 20 200,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll i forhold til ytre miljø har enkelte mangler

Avvik fra:

- Tillatelsen av 04.07.12, vilkår 2.6 og 12.1
- Forskrift om systematisk helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 6 og § 6

Kommentarer:

Miljødirektoratet vil påpeke følgende til OSL sin internkontroll i forhold til ytre miljø:

Miljøriskovurderinger

OSL har nylig (mai/juni i år) foretatt en ny miljøriskovurdering/analyse av sine aktiviteter på Gardermoen. Arbeidet har vært prosedyrestyrt og er i følge OSL forankret til ledelsen. Virksomheten har blant annet lagt til grunn konsekvens og sannsynlighetsvurderinger, og oppfølgende tiltak vil i følge OSL bli fulgt opp etter sommerferien i en egen handlings-/tiltaksplan, med ansvar og frister for gjennomføring. Kartleggingen av utstyr/installasjoner og aktiviteter har et bredt omfang og skal i følge OSL dekke alle utslippsrelaterte aspekter. Under inspeksjonen ble det fokusert på miljørisiko i forhold til utslippsfare til grunn, grunnvann og vassdrag / (Sogna og Leira).

Klif vil påpeke at det ikke framgår av miljøriskovurderingen hvilken faglig begrunnelse/underlagsmateriale, eller kriterier som er lagt til grunn for rangering/vektning av mulige miljøkonsekvenser og av sannsynlighet. Det er heller ikke i OSL sin prosedyre om risikostyring nedfelt hvilke føringer/veiledende kriterier som skal gjelde for å kvalitetssikre de vurderingene som skal gjøres om miljøkonsekvens og sannsynlighet. Dette er viktig da det kan få konsekvenser for om risikonivået for et potensielt scenarie vil havne i grønt, gult eller rødt risikoområde, og om det er behov for å vurdere ytterligere risikoreduserende tiltak eller ikke. Et eksempel her er de glykolbaserte gatevarmeanleggene (ca. 20- 30 stk.) hvor det største har ca. 9 000 liter med glykol som sirkulerer i et tett/lukket system. Anlegget er utstyrt med alarm i tilfelle utstyrssvikt, og alarm med tilhørende utstyr (blant annet sirkulasjonspumpe og automatiske start/stopp motorventiler) blir periodisk funksjonstestet. Dersom det skulle skje en lekkasje, som ikke blir håndtert tidnok, i ledningsnettet eller en pumpevikt kan det

medføre at glykol (via et overløp i pumperommet) havner i avløpssystemet som leder til Ullensaker kommunale renseanlegg, eller glykol kan havne i grunnen. Gatevarmesystemet har vært risikovurdert blant annet via en hazop-analyse. Miljødirektoratet vil imidlertid påpeke at konsekvensdelen i forhold til de to ovennevnte mulige utslippspunktene ikke er vurdert/kommentert.

Når det gjelder konsekvensvurderinger er det for OSL relevant å kommentere/vurdere det mer konkret og faglig begrunnet blant annet i forhold til grunnvann og vassdragene Sogna og Leira. Når det gjelder vurdering av sannsynlighet er egen avvikshistorikk, eventuelt avvikshistorikk fra andre flyplasser, et eksempel på hvordan man faglig kan øke presisjonsnivået på gradering/vekting av sannsynlighet.

Barriersystemer i forhold til utslippsfare

OSL har installert ulike sett av barrierer og overvåkingssystemer for å oppdage og forebygge utslipp til grunn, grunnvann og vassdrag. Blant annet er det etablert et omfattende nettverk av grunnvannsbrønner og måle-/prøvetakingsstasjoner for å følge med på utslipp til vassdragene (Sogna og Leira).

Miljødirektoratet vil påpeke at det i internkontrollen ikke er nedfelt en policy/føringer for hvilke minimumskrav eller prinsipper som OSL vil skal gjelde for valg av/krav til barrierer for prioriterte områder i forhold til ytre miljø, og for utslippsrelatert utstyr/installasjoner (for eksempel tankanlegg og rørsystemer som lagrer/transporterer miljøskadelige stoffer/kjemikalier). Valg av tekniske løsninger for barrierene, dimensjonering/kapasitet og funksjonsprinsipper, og rutiner for evaluering for å påse at barriersystemene kan håndtere de utfordringer som virksomheten måtte stå overfor i forhold til utslippsfare er viktig å synliggjøre i internkontrollen. En god og oppdatert oversikt over barriersystemene er også viktig som et underlag for miljørisikovurderinger og for å prioritere forebyggende vedlikehold.

Samordning av internkontrollen i forhold til ytre miljø

OSL har en viktig pådriver- og samordningsrolle med hensyn på internkontroll overfor andre aktører på OSL sin eiendom (innenfor reguleringsgrensen for flyplassområdet), og hvor disse aktørene har en virksomhet/aktivitet eller installasjoner som kan utgjøre en utslippsfare. Et eksempel her er gjenvinningsanlegget for A- glykol hvor OSL har satt bort både drift og vedlikehold til en ekstern aktør. OSL opplyser at det er inngått samarbeidsavtaler med disse aktørene og at ytre miljø også er et tema i avtalene. I følge OSL er det også jevnlig kontakt med aktørene, blant annet om ulike ytre miljø relaterte tema. Miljødirektoratet vil imidlertid påpeke at OSL ikke har som en del av sin dokumenterte internkontroll og samordningspolicy å etterspørre hva som er status med hensyn på teknisk tilstand på utslippsrelatert utstyr som disse aktørene drifter. OSL har heller ikke rutiner for å etterspørre aktørene om det er gjort endringer på utstyr og installasjoner som kan ha utslippsmessig relevans, og som kan endre deler av miljørisikobildet innenfor området som er regulert til OSL sin lufthavnvirksomhet.

Punktene som er påpekt ovenfor må også ses på bakgrunn av den store aktiviteten som OSL står for og som foregår på et område som kan berøre potensielt andre store brukerinteresser og miljøressurser (grunnvann, vassdrag etc.).

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

8.1 Utslippskontroll og overvåking i forhold til grunnvann og vassdrag

Under inspeksjonen ble program/planer og resultater av OSL sin utslippskontroll og overvåking av grunnvann og vassdrag (Sogna og Leira) gjennomgått. Miljødirektoratet har ikke noe å bemerke til dette.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse fra Miljødirektoratet datert 04.07.2012